K24U 0804

Reg. No. : ....

Name : ....

IV Semester B.A. Degree (CBCSS – OBE – Regular/Supplementary/ Improvement) Examination, April 2024
(2019 to 2022 Admissions)
CORE COURSE IN SANSKRIT
4B06SKT : Sandesakavya and Champukavya

Time : 3 Hours   Max. Marks : 40

सूचना : सर्वे प्रश्ना: संस्कृतभाषयैव समाधेया: ।
देवनागरीलिपिमुपयुज्य संस्कृतभाषया उत्तराणि देयानि ।

I. वाक्येन वाक्याभ्यां वा उत्तरं लिखत ।   (6×1=6)

1) मेघदूते अङ्गी रस: क: ?
2) कैलासपर्यन्तं के मेघस्य सहाया: भवेयु: ?
3) रिक्त: सर्व: लघु भवति । गौरवाय किं भवति ?
4) वृद्धश्रव:पुरोधस: समान् समाहूय समादिदेश । क: कदा ?
5) आवि:प्रमोद: प्रभुरेवमूचे । क: किं उचे ?
6) ऊरीचकार हृदये पुटपाकरीतिम् । कुत: ?

II. क) सप्रकरणं **त्रयाणां** आशयं विशदयत ।   (3×2=6)

7) सद्य: पाति प्रणयिहृदयं विप्रयोगे रुणद्धि ।
8) न स्यादन्योप्यहमिव जनो य: पराधीनवृत्ति: ।
9) लोलापाङ्गैर्यदि नरमसे लोचनैर्वञ्चितोसि ।
10) एकं मुक्तागुणमिव भुव: स्थूलमध्येन्द्रनीलम् ।

P.T.O.

ख) सप्रकरणं **त्रयाणां** आशयं विशदयत ।   (3×2=6)

11) झटिति गहनगुल्मादुज्जिहाना मृगीव ।
12) त्वच्चेतसोपि कठिनानि शिलातलानि ।
13) वनाय रामो वव्राज जगतामवनाय च ।
14) संत्रासयन्निव धनुर्ध्वनिना पुलिन्द: ।

III. क) **द्वे** व्याख्यात ।   (2×3=6)

15) हित्वा हालामभिमतरसां रेवतीलोचनाङ्काम्
बन्धुप्रीत्या समरविमुखो लाङ्गली: या सिषेवे ।
कृत्वा तासाणभिगममपाम् सौम्य सारस्वतीनाम्
मन्थ-शुद्धस्त्वमपि भविता वर्णमात्रेण कृष्ण: ।।

16) मार्गं तावच्छृणु कथयतस्त्वत्प्रयाणानुरूपं
सन्देशं मे तदनु जलज श्रोष्यसि श्रोत्रपेयम् ।
खिन्न: खिन्न: शिखरिषु पदं न्यस्य गन्तासि यत्र
क्षीण: क्षीण: परिलघु पय: स्रोतसां चोपभुज्य ।।

17) तस्य स्थित्वा कथमपि पुर: कौतुकाधानहेतो-
रन्तर्बाष्पश्चिरमनुसरो राजराजस्यदध्य ।
मेघालोके भवति सुखिनोप्यन्यथावृत्तिचेत:
कण्ठाश्लेषप्रणयिनि जने किं पुनर्दूरस्स्थे ।।

ख) **द्वे** व्याख्यात ।   (2×3=6)

18) मम सुरनुगीतख्यतिभिर्हेतिभिर्वा
दिवि भुवि च समानप्रक्रमैरविक्रमैरवा ।
नियतमपरिहार्या या जरा सा मदङ्गे
विकचकमलपण्डे चन्द्रिकेवाविरासीत् ।।

19) वत्सं कठोरहृदये नयनाभिरामं
रामं विना न खलु तिष्ठति जीवितं मे ।
धातुर्बलादिपयमस्त्वयि जातपूर्व:
कैकेयि मामुपयमं नयतीति मन्ये ।

20) अथ रघुकुलनाथो मध्यमम्बानियोगा-
द्गुणवति परिधाने मङ्गलार्हे निराश: ।
अधिकुचतटवल्गज्जानकीबाष्पसेका-
दधगतखरभावं वल्कलं पर्यधत्त ।।

IV. **द्वे** उपन्यस्यत ।   (2×5=10)

21) मेघदूतानुसारं कालिदासस्य वर्णनापाटवं निरूपयत् ।

अथवा

मेघालोके यक्षस्य द्विगुणीभूतां विरहावस्थां मेघदूतानुसारं वर्णयत ।

22) भोजस्य कविप्रतिभामधिकृत्य निरूपयत ।

अथवा

भोजस्य रामायणचम्पूकाव्ये प्रतिपादितस्य अयोध्याकाण्डस्य कथां उपपादयत ।